Economie in Maasgouw :
Basis voor ondernemen, werken, wonen, en leven

Een Actieplan voor de economische ontwikkeling van Maasgouw.

GEMEENTE MAASGOUW.

EZ **februari 2022**

Economische Visie

In de Economische Visie voor Maasgouw voor de jaren 2023 – 2026 zijn de accenten en aandachtspunten geschetst waarmee het college en Raad de komende jaren aan de slag willen in Maasgouw. Vertaald in een aanpak in een drietrapsraket, en met een heldere focus op drie stuwende clusters en een pilot.

De uitvoering van een visie over meerdere jaren is altijd mede afhankelijk van de omstandigheden en de maatschappelijke ontwikkelingen. De oorlog in Oekraïne heeft bijvoorbeeld het laatste jaren, en de jaren die komen, een directe invloed op de bedrijfsvoering van bedrijven in Maasgouw. Een aantal acties die we de komende jaren willen uitvoeren om vorm te geven aan de visie zijn al bekend. Het zijn actiepunten waaraan vanuit de gemeente al wordt gewerkt, of acties die we op korte termijn kunnen oppakken. Andere punten zullen daar in de looptijd van deze visie nog aan toegevoegd worden, op basis van de mogelijkheden die zich daartoe voordoen.

Met dit Actieplan voor de economische ontwikkeling van Maasgouw willen we uitvoering geven aan de economische visie van Maasgouw voor de komende jaren.

Acceleratie

De uitgangspunten, inzichten en keuzes uit de economische visie geven weer op welke wijze het college aan het economisch beleid en aan de toekomst van Maasgouw wil werken. Weloverwogen, vanuit haar eigen kracht en haar eigen denkbeelden. Met een heldere kijk op de toekomst en met goede partners om mee samen te werken. Met een duidelijke eigen verantwoordelijkheid en een duidelijke verwachting naar anderen.

Deze uitgangspunten staan, en vanuit deze overtuiging zetten we de stap naar een concreet actieplan. Die aanpak bouwt voort op het beeld van ons economisch profiel. De instrumenten om de toekomst te beïnvloeden halen we voor een deel ook daaruit. Daarbij betrekken we deze acties concreet op de clusters waarop we de komende jaren extra focus willen leggen.

Er zijn een aantal accelaratie effecten die we in kunnen zetten om onze lokale economie te stimuleren. Het zijn grotendeels de knoppen die ons (conform het rapport over ons economisch profiel) de meeste hefboomwerking verschaffen. Met deze effecten willen we een maximaal effect, een maximale meerwaarde halen uit de investeringen die wij en ook anderen doen in de economische ontwikkeling van Maasgouw. We hebben de acties daarom toegesneden op wie wij zijn als Maasgouw en waar onze concrete noden en behoeften liggen.

We komen op die manier tot een 8-tal “knoppen” waarmee we kunnen sturen:

01 Bereikbaarheid en woon- en leefklimaat
02 Onderwijs en arbeidsmarkt
03 Samenwerking triple helix
04 Innovatief vermogen en ketendichtheid
05 Ontwikkeling bedrijventerreinen
06 Faciliteer crossovers
07 Branding
08 Duurzaamheid en Global Goals

1 Bereikbaarheid en woon- en leefklimaat
De mogelijkheid om in Maasgouw te werken is van groot belang. Maar welzijn behelst meer dan dat: ook de kans om hier prettig te wonen, te leven en te recreëren is van belang. Met het oog op de toekomst is het zaak om inwoneraantallen en het voorzieningenniveau op peil te houden.

2 Onderwijs en arbeidsmarkt
Gezien de grote vervangingsvraag in de komende jaren en de achterblijvende bevolkingsaantallen hebben we gezamenlijk een opgave in het werven en matchen van nieuwe werknemers op de banen in Maasgouw. Leefbaarheid in de gemeente hangt af van de mate waarin voorzieningen het leven aangenaam maken.

3 Samenwerking triple helix
Als gemeente hebben we een verantwoordelijkheid richting onze ondernemers. Maar die is niet oneindig. Een sterkere samenwerking met onderwijs en ondernemers maakt dat terwijl de opgaven gedeeld worden, het eigenaarschap op de juiste plaats kan blijven. Terwijl we gezamenlijk wel naar betere en structurelere oplossingen kunnen komen.

4 Innovatief vermogen en ketendichtheid
De nautische bedrijvigheid kent een grote ketendichtheid binnen de gemeente Maasgouw. De meerwaarde voor de sector en voor de gemeente is daardoor bijzonder groot. Daarop voortbouwen en mogelijk verder uitbreiden met bedrijven uit andere sectoren is een mooi instrument om economische groei te bevorderen. Dat vraagt een toekomstbestendig MKB.

5 Ontwikkeling bedrijventerreinen
Als Maasgouw hebben we feitelijk zeer weinig ruimte voor een fysieke uitbreiding van bedrijventerreinen. Veeleer zal de focus liggen op de “verkleuring” van bestemmingen binnen de bestaande ruimte of op inbreiding. Het gaat om het tot stand brengen van een zo goed mogelijke kwaliteit en het eventueel realiseren van een betere match tussen terrein en bedrijf. Duurzaamheid staat hier hoog op de agenda in relatie tot bedrijventerreinen, onder anderen met “vergroening en verblauwing”. De link met omliggende functies is blijvend belangrijk.

6 Faciliteer crossovers
In de crossovers tussen verschillende clusters en/of sectoren ligt soms een nieuw werkveld. Daarin is het groeipotentieel vaak groot en daarmee is dit een punt van potentieel grote impact, bijvoorbeeld in duurzaam toerisme. Onderzoek is nodig om te zien wat in Maasgouw passend is, maar naar verwachting zijn regionaal nog grote kansen aanwezig.

7 Branding
Ten aanzien van meerdere facetten realiseren we dat het nodig is dat we ons als Maasgouw laten zien. Niet alleen de toeristische ontwikkelingen rond de Maasplassen, maar bijvoorbeeld de vervangingsvraag in de zorg en de scheepsbouw en de ontwikkelingen rondom de Clean Energy Hub. Regionaal staat een bredere profilering van onze meerwaarde op de agenda.

8 Duurzaamheid en global goals
Duurzaamheid was al een centraal thema binnen Maasgouw, gekoppeld aan de Global Goals. Met de aankomende focus op energie wordt dit nog een groter en breder thema binnen de gemeente Maasgouw de komende jaren.

In de uitwerking van de concrete actiepunten in het actieplan koppelen we deze knoppen aan de algemene impact die ze op Maasgouw kunnen hebben, maar ook specifiek aan de sterke clusters zoals die in het profiel van Maasgouw naar boven zijn gekomen. De sterke clusters, de gebieden waar we de meeste mogelijkheid zien voor een verdere ontwikkeling zijn voor ons zoals gezegd de nautische bedrijvigheid, recreatie en toerisme en de zorg. Die gebieden waar onze inzet en investering de meeste meerwaarde gaat opleveren.
Daarbij hebben we ook energie meegenomen als een onderzoeksveld waarin we de experimenteerruimte willen opzoeken in de komende periode.

Duurzaamheid is separaat als thema opgenomen, maar speelt (vanzelfsprekend) ook bij alle clusters en alle acties een rol. We richten ons als gemeente met dit economisch beleid op een breder welzijn voor de toekomst, op een betere leefwereld voor de generaties na ons. Een duurzame en toekomstbestendige aanpak op alle vlakken is daarbij aan de orde.

Op deze manier hebben we een raamwerk geconstrueerd, waarin de instrumenten en de aandachtsgebieden waarop we die instrumenten willen toepassen in een blik te overzien zijn. En waarin de relaties tot elkaar helder worden. Het actieplan waarin de nadere uitwerking is opgenomen, en waarin de concrete acties zijn benoemd is apart bijgevoegd.
Het actieplan is ook nader uitgewerkt in bijgevoegde matrix. Daarin worden de sterke clusters gekoppeld aan de bovenstaande acceleratie effecten. Zo wordt per situatie duidelijk geschetst welke concrete acties gepland zijn of al in uitvoering zijn genomen. Een korte samenvatting van deze punten per cluster is hieronder opgenomen.

Cluster Zorg

Binnen de gemeente Maasgouw neemt zorg al sedert mensenheugenis een grote rol in. Ook in het Maasgouw van nu zijn de zorginstellingen een grote factor, in economisch perspectief maar ook in de ruimtelijke inrichting en bovenal als bepalende factor in de samenleving in Maasgouw, en met name in Heel. Qua werknemersaantallen is dit het cluster waar geen enkele andere aan kan tippen. Het behoud van dit cluster voor Maasgouw, en met name van de twee grote bedrijven daarin, is alleen al daarom van evident belang. Het behouden van het huidige aanbod, kwalitatief en kwantitatief vergt grote inspanningen van de bedrijven, en dienovereenkomstig levert ook Maasgouw een grote bijdrage ten behoeve van dit cluster.

De zorg is een volwassen en volgroeid cluster in Maasgouw. Het is geworteld en verweven in de samenleving. Toch blijft het nodig om aandacht te besteden aan de verdere uitbouw of doorontwikkeling. Die aandacht is nodig voor behoud van dit cluster en de aanpassing om te kunnen blijven werken en leven in Maasgouw.

De zorgsector staat in zijn algemeenheid onder druk; een steeds toenemende vraag en een steeds krapper wordende arbeidsmarkt zorgen voor een stevige uitdaging in de komende jaren. Om kwalitatief goede zorg te kunnen blijven bieden met minder mensen aan steeds meer mensen wordt gewerkt aan een scala van oplossingen. Zowel op het terrein van sociale, technologische en procesinnovatie. Daarin neemt de gemeente, samen met de regio, ook de handschoen op om samen met de zorginstellingen de uitdagingen van de toekomst het hoofd te kunnen bieden.

Vanuit die druk is inmiddels op Midden-Limburgse schaal de samenwerking gezocht. Enerzijds doen we dit op het vlak van gebiedsontwikkelingen, om de vernieuwingen en aanpassingen die nodig zijn te faciliteren. Daarin zijn we met name betrokken bij de ontwikkeling van het Woon-Zorg concept in Heel, maar daarin staan voor de komende jaren ook andere ontwikkelingen op de agenda.

Anderzijds helpen we ook om de arbeidsmarkt te kunnen bereiken en medewerkers te kunnen verleiden, waarbij de gemeenschappelijke kracht van de regio nodig is om met een groter aanbod en een breder perspectief beter in beeld te komen bij potentiele kandidaten. Samen met Keyport, scholen en andere zorginstellingen in de regio ontwikkelen we een nieuw model om werken in de regionale zorg aantrekkelijk en toegankelijk te maken. Onderdeel daarvan is naast de inhoudelijke samenwerking ook een bredere profilering van de kansen van werken in de zorg.

Focus Zorg

Bereikbaarheid Woon en Leefklimaat

- Woon-Zorg cluster Heel
- aansluiten bij ontwikkelingen Kern Heel (toegankelijkheid)
- wonen voor werknemers op eigen terrein

Onderwijs en Arbeidsmarkt

- samenwerking werving nieuwe zorgmedewerkers regionaal (ook zij-instroom)
- ondersteunen aantrekken nieuw onderwijs (in project Zorg Midden-Limburg)
- ondersteunen oplossingsrichtingen arbeidsmarkt (in project Zorg Midden-Limburg)

Samenwerking Triple Helix

- voortzetting samenwerking in cluster zorg Midden-Limburg
    - onderzoek potentie grensarbeid Belgie (SGA en GIP)
    - profilering zorg Midden-Limburg
    - potentie van Zorgcampus Midden-Limburg onderzoeken

Innovatief vermogen en Ketendichtheid

- ondersteunen sociale, technologische en procesinnovatie bij instellingen (in project Zorg Midden-Limburg)

Branding

- specifieke promotie richting potentiele werknemers (in project Zorg Midden-Limburg)
- werkgarantie voor werken in de zorg in Midden Limburg (in project Zorg Midden-Limburg)

Cluster Nautische bedrijvigheid

Zoals ook in de Omgevingsvisie al verwoord: het centrale element in onze gemeenschap is het water. De Maas is altijd de levensader geweest van Maasgouw. Daaraan danken we de Maasplassen en het toerisme, de havens, de scheepvaart, de scheepsbouw en de grondstoffenhandel. Veel bedrijven in onze gemeente hebben een directe of indirecte link met het water. Dit water bepaalt ook in grote mate twee sterke clusters binnen onze gemeente. Zowel met onze nautische bedrijvigheid als met ons watergebonden toerisme onderscheiden we ons. Daarmee zorgt het water voor twee grote beeldbepalers en grote economische factoren. Daarnaast is onze leefomgeving gekleurd door het water, en is onze aantrekkelijkheid als woon- en werkgemeente er mee ingevuld.

Binnen de maakindustrie van Midden-Limburg neemt Maasgouw een bijzondere positie in. Maasgouw kent van oudsher een sterke concentratie van bedrijven in de scheepvaart. Naast een grote groep binnenvaartschippers is in de loop der jaren een sterk cluster aan bedrijven in de scheepsbouw ontstaan. Dit geldt zowel voor de binnenvaart als voor de pleziervaart.
Als centrum van de binnenvaart en Limburgs centrum van scheepsbouw en –onderhoud is Maasgouw inmiddels in Limburg een uniek brandpunt voor de brede maritieme industrie. Door de jaren heen is als gevolg daarvan in Maasgouw een netwerk ontstaan van bedrijven die daarbij op allerlei manieren betrokken zijn. De werven gebruiken vaak installatiebedrijven, timmerlieden, lassers en andere toeleveranciers uit de gemeente of directe regio. De ketendichtheid is lokaal erg groot. Dat zorgt voor een relatief hoge toegevoegde waarde aan de economie van de gemeente Maasgouw. Uit het Economisch Profiel van april 2022 blijkt dat het stuwende cluster van de nautische bedrijvigheid 11% bijdraagt aan het Bruto Lokaal Product van Maasgouw.

Een aantal ontwikkelingen die nu spelen in de nautische industrie lopen de komende jaren nog door, en verdienen ruimschoots onze aandacht. Op dit moment wordt in Maasgouw al geïnvesteerd in onderzoeken naar de vestiging van een **Clean Energy Hub**. Een locatie waarmee een van de weinige locaties in Nederland wordt gerealiseerd waar schepen in de toekomst hun brandstof kunnen innemen. Daarmee wordt voor de toekomst niet alleen een passend aanbod voor nieuwe energie gerealiseerd maar wordt ook de aanwezigheid van de vraag naar scheepsonderhoud geborgd. Schepen die hier voor onderhoud uit de vaart gaan gebruiken die niet-rendabele tijd om ook ander onderhoud te plegen.
Gekoppeld aan deze ontwikkeling is een verdere aanpassing van de **infrastructuur** in het gebied. Toegankelijkheid (natte en droge infrastructuur) moet aangepast worden en biedt de kans voor een kwalitatieve upgrade. Ook is binnen het CEF project aandacht voor de voorziening van **walstroom** in 2025 voor de ligplaatsen in de haven van Maasbracht, parallel aan een traject via Bleuports.

De ontwikkeling van de **scheepswerf** Maasbracht is ook een kwalitatieve en kwantitatieve verbeterslag. De aanpassing maakt het tot een van de weinige locaties waar schepen van die omvang (135 m) op een helling gelegd kunnen worden. Een upgrade van deze scheepswerf en de ontwikkeling van het havengebied daaromheen (**Edelzand**) zal zo een aanjager zijn voor een jarenlange groei van bedrijvigheid voor de keten.

Vanuit een behoefte aan toekomstig gekwalificeerd personeel is een scheepsbouw-cluster zich gaan presenteren in de regio, waarin zowel de gemeente als Keyport een actieve rol oppakken. Via projecten in primair en voortgezet onderwijs profileert het cluster zich actief **richting onderwijs en richting arbeidsmarkt**. Door zichtbaar te zijn (bijvoorbeeld ook op de Havendagen) als een sterk cluster met carrièrekansen in de regio willen de scheepsbouwers meer mensen aantrekken richting hun ondernemingen. Een eerste tastbaar resultaat is de opzet van nieuwe opleidingsrichtingen; zo begint Vista in september 2023 een opleiding scheepvaarttechniek en start STC dan een MBO opleiding Matroos in Maasgouw.

Punt van aandacht is de **aansluiting van het onderwijs** op de behoefte van de bedrijven. Nu is er sprake van te beperkte basisvaardigheden bij de leerlingen die vanuit Nederlands onderwijs doorstromen. Vandaar dat veel bedrijven hun focus op de opleidingen net over de grens in Maaseik richten. De concurrentie om die leerlingen is echter bijzonder groot. Als cluster wil de scheepsbouw zich daarom ook nadrukkelijk binnen Keyport als een bijzonder cluster profileren en ook regionaal de nodige aandacht verwerven.

Naast de scheepsbouw specifiek is er een bredere verbinding met het water, ook voor bedrijven die niet specifiek op de scheepsbouw gericht zijn. Zo maken bijvoorbeeld de bedrijven in zand en grind veelvuldig gebruik van transport over het water. Maasgouw kent een relatief groot aantal **watergebonden industriepercelen.** Momenteel wordt een inventarisatie uitgevoerd op Koeweide en het bredere havengebied van Maasbracht. Doel van dit onderzoek is enerzijds vergunningen, bestemmingsplannen, kadastrale grenzen etc. in beeld te brengen als basis voor mogelijke revitalisering van de haven en het opstellen van een beheer- en onderhoudsplan.
Een al lopende ontwikkeling rondom bedrijvigheid aan en op het water is de realisatie van een one-stop-shop voor de pleziervaart in de Prins Mauritshaven te Wessem: de **Nautische Boulevard.** Hiertoe worden gronden verworven en getransformeerd naar nautische gebruik.

Aan het kopje van nautische bedrijvigheid leggen we een link met de scheepvaart in Maasgouw. De ontwikkelingen rondom de **modal shift** bieden daarin mogelijk nog aanvullende kansen. In Zuid-Limburg zijn actief stappen gezet om de bietencampagnes niet langer via weg-transport maar via schepen af te voeren. Een dergelijke aanpak om tot een duurzamer transport via het water te komen, wordt door LIOF en Roermond Bereikbaar nu ook onderzocht voor de regio Midden-Limburg. Bekeken wordt of de faciliteiten van de regionale havens en eventueel van Port Services Wessem toereikend zijn om hieraan te voldoen en eventueel ook op andere vlakken van waarde te kunnen zijn voor watertransport in- en outbound.

Focus Nautische bedrijvigheid

Bereikbaarheid Woon en Leefklimaat

- veiligheid van groot vrachtverkeer richting watergebonden percelen
- balans bewaken bij ontwikkeling van functies op bedrijventerreinen
- wonen voor werknemers (ook op het water?)

Onderwijs en Arbeidsmarkt

- scheepvaartcluster voert projecten uit richting arbeidsmarkt en opleiding
- opleiding scheepvaarttechniek en opleiding matroos
- met arbeidsmarktpartners zijinstromers benaderen
- faciliteren samenwerking onderwijs Maaseik
- ambitie MBO metaal

Samenwerking Triple Helix

- voortzetting scheepsbouwcluster en actieve uitbreiding deelnemers
- projectsamenwerkingen intensiveren incl arbeidsmarktpartners
- bredere uitwerking via investeringsagenda / regiodeal

Innovatief vermogen en Ketendichtheid

- potentieel uitbreiding cluster naar havenbedrijf, logistiek
- verbinding met Clean Energy Hub, ontwikkeling scheepswerf
- voortzetting / finalisering nautische boulevard
- uitbreiding keten in scheepvaartcluster Maasgouw

Beleid Bedrijventerreinen

- ontwikkeling Scheepswerf Maasbracht en omliggend gebied
- onderzoek watergebonden percelen Koeweide
- onderzoek inbreidingspotentie bedrijventerreinen
- op termijn: verplaatsingen nav realisatie Clean Energy Hub

Branding

- scheepsbouw profileert zich nadrukkelijk richting (potentiele) nieuwe werknemers
- eigen digitaal platform Maritiem Maasgouw en wervingscampagne social media
- positionering scheepsbouw ondersteunt brede branding als water-gemeente Maasgouw

Duurzaamheid en Global Goals

- Clean Energy Hub
- inpassing nieuwe energievormen (vooralsnog beperkt)

Cluster Recreatie & Toerisme

Toerisme is een belangrijke economische factor voor Maasgouw en een beeldbepalend cluster in Maasgouw. Met vier vakantieparken en meerdere campings, jachthavens en veel andere overnachtingsmogelijkheden is het verschil tussen winter- en zomerverblijvers aanzienlijk. Het verblijfstoerisme speelt daarmee een grote rol in Maasgouw. In het Economisch Profiel 2022 wordt aan toerisme en recreatie 6% Bruto Lokaal Product toegekend.

De toeristisch aanbod zorgt ook voor een prettig woon- en leefklimaat en biedt voorzieningen die niet in de laatste plaats door de eigen inwoners worden gebruikt. De groene omgeving en het vele water biedt een aantrekkelijk woon- en leefklimaat naast een toeristische aantrekkingskracht. Daarin is duidelijk zichtbaar dat de economische waarde van toerisme direct verbonden is met een maatschappelijke functie, met een relevantie voor de samenleving van Maasgouw. Daarom is het ook zaak dat zowel de toeristische als de industriële en de verblijfsfuncties hun evenwicht vinden en in balans zijn met elkaar.

Het feit dat Maasgouw een enorme aantrekkingskracht heeft op watersporters en pleziervaart is immers vanuit economisch perspectief geweldig maar zorgt voor een spanning richting bewoners en ook richting gebruikers wanneer dit overlast oplevert. Een toename aan kwantiteit kan een afname van kwaliteit veroorzaken, en daarin zal het nieuwe toeristisch beleid “Waardevol Toerisme” een evenwicht tot stand moeten brengen. Als gemeente werken we al geruime tijd aan de positionering en profilering als toeristische gemeente, met onze ondernemers samen. En daarin houden we steeds rekening met andere functies en zoeken we de balans. Met het nieuw te formuleren beleid willen we daar nadrukkelijk ook voor de komende jaren een helder standpunt over innemen, en keuzes maken voor de toekomst.

Een verbinding van toeristische meerwaarde met een maatschappelijke relevantie is bijvoorbeeld de realisatie van het **fietsnetwerk** waarbij niet alleen sprake is van een toeristisch waardevolle aanvulling. Het is ook een waardevolle verbinding voor scholieren en werknemers. Op dit moment maken bijvoorbeeld veel scholieren uit Midden Limburg gebruik van de vakscholen in Maaseik. De route daar naartoe zou aanzienlijk korter en veiliger gemaakt kunnen worden waarmee ook een duurzamer en klimaatvriendelijke werktraject voorzien worden.

Het dagtoerisme in Maasgouw spitst zich toe op het water en op de **historische kernen**. De Maasplassen zijn een enorme trekker voor dagrecreatie, voor de pleziervaart, vissers, eenvoudigweg als zwemwater maar ook de verhuur van boten, de terrassen langs de waterkant en de jachthavens lokken publiek. Heel specifiek is ook Fun Beach een trekker voor dagrecreanten. De kernen vormen vanuit monumentaal en historisch perspectief een mooi tegenwicht voor de actieve beleving van het water.

Op het publiek in de historische kernen ligt, zeker met de realisatie van de vakantieparken, wel een uitdaging als het gaat om het vinden van een goede balans tussen functies van toerisme, bewoning en beleving. De gebiedsontwikkelingen rondom Land van Thorn maken dat het evident van belang is de kwaliteit niet ten koste te laten gaan van een grotere kwantiteit, en ook het woon- en leefgenot daardoor niet te laten aantasten.

Een concreet aandachtspunt voor het versterken van het verblijfstoerisme is met name de profilering van de **Maasplassen** als een bijzonder gebied. Ondanks het feit dat het uitzicht vanaf de A2 over de brug bij Maasbracht letterlijk de Maasplassen in beeld brengt, is het aanbod bij het brede publiek nog grotendeels onbekend. Anders dan de Limburgse heuvels weten nog veel mensen niet dat Limburg ook een enorm watergebied herbergt. Zoals eerder al aangegeven is profilering en positionering over de hele linie een grote opgave voor Maasgouw.

In het algemeen geldt dat voor het ontwikkelen van toeristische functies in Maasgouw een continue afweging van belangen nodig is om een goede balans te bewaken tussen industrie, woonomgeving, recreatief aanbod en bijvoorbeeld logistiek. Op dit moment wordt een nieuw toeristisch recreatief beleid uitgewerkt (Waardevol Toerisme) en dit integraal beleid zal in het eerste of tweede kwartaal van 2023 gereed zijn, en is daar waar het de economische waarde van recreatie en toerisme betreft te zien als een nadere uitwerking van de economische visie.

Daarin zal steeds meegenomen worden hoe een eventuele toename van het toeristisch aanbod zal interfereren met de andere functies in het gebied, en met de landschappelijke waarde in het algemeen. Zoals eerder al vermeldt: als Maasgouw zien we onze economische ontwikkeling als een manier om te zorgen voor een stabiel welzijn voor de langere termijn, liever dan een kortdurend verhogen van de welvaart sec. Dat vereist een afweging en afstemming op meerdere niveaus.

Een ander terrein waarop betere resultaten te behalen zijn dan hetgeen we op dit moment realiseren is een consistentere samenwerking met de partnergemeenten en bedrijven in Vlaanderen. Via **Rivierpark Maasvallei** brengen we dit aanbod wel al breder in beeld maar een goede profilering en positionering van de Maasplassen vraagt om een verder gaande samenwerking en een gedeelde boodschap met deze partijen. Overigens is ook het voornemen om in het Uitvoeringsprogramma 2023 een gemeenschappelijke vorm van handhaving rondom de Maasplassen concreter vorm te geven. Toezicht en handhaving zou dan tot op zekere hoogte in afstemming met ander Maasplassen-gemeenten plaatsvinden.

Focus Recreatie en Toerisme:

Bereikbaarheid Woon en Leefklimaat

- balans bewaken bij ontwikkeling van functies rond wonen, werken, leven
- uitbouw vakantieparken moet in balans komen met leefbaarheid in de kernen
- experimenteerruimte toeristische vakantiewoningen/verblijven op het water

Onderwijs en Arbeidsmarkt

- onderwijs en arbeidsmarkt op de agenda ondernemersoverleg T&R
- ondersteunen initiatieven op arbeidsmarkt en onderwijs

Samenwerking Triple Helix

- potentie verdere samenwerking Kinrooi Maaseik onderzoeken
- opzet ondernemersoverleg toerisme en recreatie (triple helix)
- initiëren samenwerking Keyport oa tav profilering Maasplassen

Innovatief vermogen en Ketendichtheid

- punt voor het ondernemersoverleg toerisme en recreatie (triple helix)
- gebruik maken van mogelijkheden regiodeal en investeringsagenda

Beleid Bedrijventerreinen

- onderzoek naar de Maasplassen als geheel tbv afstemming en balans;
  welke ontwikkelingen vinden plaats qua industrie, toerisme, wonen, leven en daartoe
  aanstelling van kwartiermaker Maasplassen voor regie op het gebied.
- verduurzaming bedrijventerreinen in overleg en aansluiting met T&R

Branding

- Profilering Maasgouw als watergemeente op toeristisch gebied
- Maasplassen gebied centraal in toeristische profilering (water als trekker).

Nieuw toeristisch beleid Waardevol Toerisme wordt opgesteld q1 2023

Pilot Energie

Energie is in het onderzoek naar het economisch profiel niet als een van de sterke, belangrijke clusters in Maasgouw naar voren gekomen. Op basis daarvan zou het ook geen plek verdienen als focuspunt voor het gemeentelijk beleid van de komende jaren. Toch hebben we besloten dit als een apart aandachtspunt mee te nemen. Energie is voor ondernemers op korte tijd een bijzonder urgent thema geworden. De ontwikkelingen van het laatste jaar hebben een totaal ander beeld geschapen over de afhankelijkheid en noodzaak van energie als primaire behoefte. De geo-politieke situatie leidt tot een veranderd beeld, waarvan zowel burgers, maar zeker ook ondernemingen last hebben. Voor veel ondernemers is de stapeling van crises (covid, grondstoffen, transportkosten, personeelskosten en energie) een serieuze bedreiging van hun bedrijfsvoering tot nu toe. Met name de energiekosten daarin vormen een zware en ook voortdurende belasting.

MKB
Het is evident dat de gemeente niet de primaire taak heeft hierin ondersteunend te zijn vanuit een gedachte van financiële steun of subsidiëring. De rijksoverheid heeft daarin een verantwoordelijkheid. Maar voor de gemeente is het wel relevant dat bedrijven kunnen blijven functioneren, dat ze een fundament hebben waarop ze kunnen ondernemen. Daarnaast heeft een mogelijk verdwijnen van bedrijven mogelijk direct een gevolg voor de leefbaarheid in de kernen, zoals bijvoorbeeld het vertrek van de laatste bakker uit een kern.

Zoals eerder aangegeven is duurzaamheid niet als een apart traject opgenomen in deze economische visie, maar loopt duurzaamheid integraal door de clusters. De Verkenning Duurzame Economie geeft een aanzet voor een verder uit te bouwen duurzaamheidsbeleid met een sterke link met de economische ontwikkeling. Maar binnen deze visie ligt de focus specifieker op de aandacht voor economie.

De uitwerking van deze focus is vooralsnog niet compleet. Eerder dan een voldragen programma is het een beeld dat het nodig is om de komende jaren nadrukkelijk aandacht te geven aan energie in relatie tot ondernemers in Maasgouw.

Energiebedrijven
Daarnaast kent Maasgouw op een ander vlak een belang toe aan energie: een aantal energievoorzieningen die een bovenregionale en zelfs internationale reikwijdte hebben. Bovendien staan bij deze voorzieningen grote veranderingen op stapel in de komende jaren, die impact hebben op de energievoorziening en de energietransitie. De energiecentrale van RWE, de Clauscentrale is momenteel onderwerp van visievorming waarin RWE provincie en gemeente Maasgouw samen optrekken.

Tennet investeert ook in de elektriciteitscentrale in Linne, waar de komende jaren een volledige transformatie gerealiseerd wordt. Hier worden verbindingen nationaal en internationaal opnieuw ingericht. Zeker ook gelet op de problemen rondom de transport-capaciteit van energie naar Limburgse (nieuwe) ondernemers is dit een ontwikkeling waarbij het algemeen en bedrijfsbelang op de agenda hoort te staan.

Los van deze situationele omstandigheden zijn duurzaamheid en energietransitie opdrachten die Maasgouw wil oppakken vanuit haar eigen overtuiging en staand beleid. De Regionale Energie Strategie (RES) en de locale transitievisie Warmte geven daar al uiting aan. Daarnaast is ook de beleidsvisie omtrent het opwekken van zonne- en windenergie onderdeel van het omgevingsbeleid en is Maasgouw als Global Goals gemeente actief bezig met het belang van verduurzaming. Ook op specifiek economische terreinen zoals al gemeld ten aanzien van het onderzoek naar de realisatie van een Clean Energy Hub; verduurzaming is daarin een trekker en een drager van toekomstige economische ontwikkelingen in Maasgouw.

Focus Energie :

Bereikbaarheid Woon en Leefklimaat

- lobby voor waarborg toegang tot voldoende energie voor ondernemers en inwoners

Onderwijs en Arbeidsmarkt

- deze periode potentie van energie als cluster in Maasgouw ontdekken
- daarin samenwerking met arbeidsmarktpartijen en onderwijs zoeken

Samenwerking Triple Helix

- Deelname aan Keyport-projecten rondom circulariteit en duurzaamheid (Indusym)
- Intensiveren van samenwerking met stichting Groene Economie bij verduurzamen midden- en kleinbedrijf (MKB)
- start overlegplatform Energie (bedrijven, arbeidsmarktpartners, Keyport)
- linken met Clean Energy Hub

Innovatief vermogen en Ketendichtheid

-

Beleid Bedrijventerreinen

- Clean Energy Hub en scheepswerf (walstroom)
- Ontwikkelen energieknooppunt Maasbracht (Tennet en Clauscentrale)
- Verduurzaming van bedrijventerreinen i.s.m. OML

Faciliteer Cross Overs

- Stimuleren van energietransitie bij MKB toevoegen aan het maatregelenpakket in het Lokaal Actieplan Energie van de gemeente
- Initiatief bij bedrijfsleven

Duurzaamheid en Global Goals

- Actief bijdragen aan invulling nieuw duurzaamheidsbeleid